

Nr 278.

Av herr **Carlsson-Frosterud**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 45, angående indragning av telegraftullmäktige m. m.

I Kungl. propositionen nr 45 vid årets riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit att riksdagen måtte besluta att telegraftullmäktige skola från och med den 1 januari 1929 indragas. Till grund för Kungl. Maj:ts förevarande förslag föreligger en av särskilda sakkunniga den 12 november 1926 framlagd av riksdagen i skrivelse den 20 april 1926 begärd utredning beträffande fullmäktigesystemet inom statsförvaltningen och de affärsdrivande verken.

Ifrågavarande utredning omfattar alltså bland annat jämväl telegraftullmäktige. De sakkunnigas yttrande beträffande telegraftullmäktige finnes återgivet i den Kungl. propositionen, varav framgår, att två av de sakkunniga föreslagit, att telegraftullmäktigeinstitutionen måtte indragas. De sakkunniga synas hava såsom huvudskäl för sitt förslag om indragning av telegraftullmäktigeinstitutionen anfört en jämförelse med postverket, där ej fullmäktigeinstitution finnes inrättad.

Undertecknad, som icke kunde förena mig om detta de sakkunnigas förslag, har i en vid betänkandet fogad reservation framhållit, att "jag finner de sakkunnigas jämförelse mellan postverket och telegrafverket med hänsyn till behovet av lekmannainflytande å förvaltning, som är affärsdrivande, icke vara hållbar. Inom postverket lära icke förekomma praktiskt-ekonomiska frågor i samband med rörelsens utvidgning i samma omfattning som telegrafverket. Den omständigheten, att till generalpoststyrelsen icke knutits något lekmannaelement — fränsett de med begränsade arbetsuppgifter betrodda postsparbankfullmäktige — kan sålunda enligt min mening icke tala för att telegraftullmäktige skola indragas. Fastmera finner jag en jämförelse mellan telegrafstyrelsen, å ena, samt järnvägsstyrelsen och vattenfallstyrelsen, å andra sidan, vara med hänsyn till arten av de ärenden, i vilkas handläggning lekmännen deltaga, mera bärande vid bedömande av behovet av telegraftullmäktige.

Av det föreliggande materialet för prövning av telegraftullmäktiges verksamhet har jag funnit, att denna bedrivits i huvudsak i den omfattning, som åsyftats vid institutionens inrättande, samt jämväl på det hela taget avsett ärenden, i vilkas handläggning man önskade erhålla biträde av lekmän. Jag har sålunda funnit ifrågavarande institution hava fyllt de uppgifter, som därmed åsyftats; densamma synes mig allt fortfarande kunna vara verket till viss nytta. Vid sådant förhållande har jag icke kunnat biträda de sakkunnigas förslag om fullstän-

dig avveckling av telegraffullmäktigeinstitutionen. Då vidare inom institutionen skola representeras såväl de statsfinansiella som praktiska affärssynpunkterna och dessa vid ett statens affärsverk i särskilda fall kunna komma i konflikt med varandra, har jag ej heller ansett mig kunna förorda, att telegraffullmäktiges antal nedsättes.

Däremot kan jag, som sålunda tillstyrker att två telegraffullmäktige allt fortfarande knytas till telegrafstyrelsen, biträda de sakkunnigas uttalande, att det nuvarande arvodet synes vara avsevärt högre än vad som borde utgöra skälig ersättning för fullmäktiges arbete. Jag får i sådant hänseende, efter övervägande av de på denna fråga inverkan omständigheter, föreslå en väsentlig nedsättning av arvodet, vilket synes mig böra bestämmas till 1,500 kronor för år."

Denna min sålunda intagna ståndpunkt i frågan stödes ju även av telegrafstyrelsen i dess svar å vissa av de sakkunniga framställda frågor, vari telegrafstyrelsen bland annat anfört:

"Då den erfarenhet, som styrelsen vunnit vid samarbetet med telegraffullmäktige, vore god och styrelsen för sin del funnit sig hava haft nytta av fullmäktigeinstitutionen, hade denna institution från telegrafverkets synpunkt visat sig hava motsvarat avsikten med dess inrättande, i följd varav skälen därför fortfarande vore bärkraftiga och behov av densamma allttjämt föreläge.

Med denna uppfattning om institutionens nytta för staten i den förvaltningsgren, som telegrafstyrelsen hade om händer, kunde styrelsen dock icke bedöma, huruvida från allmänintressenas sida svårigheter eller olägenheter av något slag skulle yppa sig vid en eventuell begränsning eller fullständig avveckling av institutionen i fråga, men styrelsen hölle före, att det även från nämnda intressens synpunkt icke vore önskligt, att en dylik begränsning eller avveckling skedde.

Något uppslag till andra utvägar för lekmäns deltagande i telegrafstyrelsens arbete, om nuvarande former för sådant deltagande skulle anses böra ändras, vore styrelsen icke i tillfälle att giva."

Kungl. Maj:t har nu emellertid i den Kungl. propositionen i anslutning till de sakkunnigas förslag framlagt förslag om indragning av telegraffullmäktige.

Då jag fortfarande har den uppfattningen att fullmäktigeinstitutionen på sätt telegrafstyrelsen påvisat fortfarande torde vara till betydande nytta för telegrafstyrelsen, anser jag ej att Kungl. propositionen bör bifallas. Men då å andra sidan det till fullmäktige utgående arvodet ej bör för framtiden sättas högre, än att det endast motsvarar en skälig ersättning för det utförda arbetet, har jag i min reservation såsom förut nämnts föreslagit, att fullmäktiges arvode, som senast fastställdes 1919, (då penningvärdet var ett annat än nu) skäligen bör bestämmas till 1,500 kronor årligen för vardera av två telegraffullmäktige att gälla från 1 januari 1929.

På grund av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 45 i vad den avser att telegrafullmäktige skola från och med den 1 januari 1929 indragas, samt

att riksdagen måtte besluta att årligt arvode av 1,500 kronor skall utgå till vardera av två telegrafullmäktige, gällande från 1 januari 1929.

Stockholm den 2 februari 1927.

L. J. Carlsson-Frosterud.

I motionens yrkande instämma:

Ernst Hage.

Algot Törnkvist.

Emil Andersson.

Erik Röing.

